

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газар

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баян-Өлгий аймгийн Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: **БӨА-2022/34/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Өлгий хот

2022 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Х.Манаргүл

Утас: 95429524 Цахим хаяг: manargulx@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

---

1. Аудитын санал дүгнэлт	Error! Bookmark not defined.
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1 Ерөнхий зүйл.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.4 Материаллаг байдал	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	13
3.8 Аудитын гол асуудал	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	15
4. Аудитын илрүүлэлт	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

Төсвийн захирагч

**БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

83129 Өрнөө, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

**БАЯННУУР СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН 3 ДУГААР
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
А.ЕРГЕНГҮЛ ТАНАА**

2022.02.05 № 163
тантай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх

үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР, М.ХУАНГАН

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>12,703,464.92</u>	<u>11,327,268.80</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	8,355.36	2,355.36
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	8,355.36	2,355.36
3121	Төгрөг	8,355.36	2,355.36
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	8,355.36	2,355.36
33	АВЛАГА	4,862,536.00	4,862,536.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,858,022.00	2,858,022.00
335	Бусад авлага	2,004,514.00	2,004,514.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,521,824.00	1,521,824.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	482,690.00	482,690.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	7,832,573.56	6,462,377.44
351	Түүхий эд материал	1,360.00	1,360.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,360.00	1,360.00
354	Хангамжийн материал	7,831,213.56	6,461,017.44
35410	Бичиг хэргийн материал	112,300.00	134,700.00
35420	Аж ахуйн материал	3,040,646.50	951,948.34
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,574,046.04	2,878,081.04
35460	Хүнсний материал	2,104,221.02	2,496,288.06
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>39,330,450.67</u>	<u>34,689,796.35</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	39,330,450.67	34,689,796.35
392	Биет хөрөнгө	39,330,450.67	34,689,796.35
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	22,183,629.00	22,183,629.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,464,578.55)	(6,689,570.35)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	15,707,916.00	18,587,916.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,019,034.89)	(13,621,615.96)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32,271,369.00	32,271,369.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,660,520.55)	(26,112,291.96)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,871,090.00	3,871,090.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,094,833.34)	(3,282,903.38)
39217	Ном	1,535,414.00	7,482,174.00
39301	Програм хангамж	275,000.00	275,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(275,000.00)	(275,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>52,033,915.59</u>	<u>46,017,065.15</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>8,841,031.50</u>	<u>5,016,115.30</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	8,841,031.50	5,016,115.30
413	Өглөг	8,841,031.50	5,016,115.30
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	3,561,631.50	1,758,015.76
4136	Бусад өглөг	5,279,400.00	3,258,099.54
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	3,181,850.00	816,150.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,097,550.00	2,441,949.54
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>43,192,884.09</u>	<u>41,000,949.85</u>

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	43,192,884.09	41,000,949.85
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	65,237,883.00	65,237,883.00
51101	Өмч: - төрийн	65,237,883.00	65,237,883.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(45,309,752.59)	(47,501,686.83)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(45,309,752.59)	(45,309,752.59)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(2,191,934.24)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	23,264,753.68	23,264,753.68
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	52,033,915.59	46,017,065.15

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	179,511,431.36	189,917,531.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,801,531.36	5,946,760.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,801,531.36	5,946,760.00
120002	Хүүгийн орлого	8,355.36	
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,793,176.00	5,946,760.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,793,176.00	5,946,760.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	177,709,900.00	183,970,771.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	164,823,200.00	167,989,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	164,823,200.00	167,989,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	4,474,671.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	4,474,671.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	12,886,700.00	11,507,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	12,886,700.00	11,507,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	184,728,607.56	192,109,465.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	184,728,607.56	192,109,465.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	180,280,107.56	185,137,494.24
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	134,438,202.00	128,070,333.66
210101	Үндсэн цалин	134,438,202.00	128,070,333.66
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,377,307.50	17,362,550.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,377,307.50	17,362,550.60
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,488,000.00	10,229,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	888,000.00	888,000.00
210302	Түлш, халаалт	11,600,000.00	9,341,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,263,691.00	4,675,663.16
210401	Бичиг хэрэг	64,200.00	37,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,169,791.00	1,980,365.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	575,900.00	345,600.00
210404	Ном, хэвлэл	38,500.00	86,000.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	84,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	331,300.00	137,200.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	2,088,698.16
2105	Нормативт зардал	7,185,600.00	8,621,332.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	40,200.00	47,600.00
210502	Хоол, хүнс	6,373,000.00	8,340,632.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	772,400.00	233,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	275,200.00	68,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	275,200.00	68,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	546,300.00	486,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	96,300.00	86,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	400,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,705,807.06	15,623,814.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,199,000.00	1,596,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	641,600.00	560,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	3,865,207.06	13,467,414.32
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,448,500.00	6,971,971.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,347,800.00	5,845,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,347,800.00	5,845,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,100,700.00	621,800.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,100,700.00	621,800.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	500,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	500,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	4,671.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	4,671.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(5,217,176.20)	(2,191,934.24)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	1,199,000.00	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	1,199,000.00	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	20,072.04	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	20,072.04	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	1,178,927.96	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(4,038,248.24)	(2,191,934.24)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	65,237,883.00	23,264,753.68	(45,309,752.59)	43,192,884.09

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	65,237,883.00	23,264,753.68	(45,309,752.59)	43,192,884.09
D08	Тайлант үеийн үр дүн			(2,191,934.24)	(2,191,934.24)
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	65,237,883.00	23,264,753.68	(47,501,686.83)	41,000,949.85

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Тайлант оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	177,718,255.36	183,970,771.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,355.36	-
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,355.36	-
120002	Хүүгийн орлого	8,355.36	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	177,709,900.00	183,970,771.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	164,823,200.00	167,989,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	164,823,200.00	167,989,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	4,474,671.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,474,671.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	12,886,700.00	11,507,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	12,886,700.00	11,507,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	177,391,061.32	181,096,771.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	177,391,061.32	181,096,771.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	172,942,561.32	174,124,800.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	131,553,100.00	129,723,700.00
210101	Үндсэн цалин	114,915,100.00	117,942,573.00
210104	Урамшуулал	12,100,200.00	7,243,327.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	4,537,800.00	4,537,800.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	17,764,300.00	17,512,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,500,700.00	12,323,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,315,900.00	1,297,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,052,700.00	1,037,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	263,200.00	259,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,631,800.00	2,594,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,886,700.00	11,007,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	888,000.00	888,000.00
210302	Түлш, халаалт	11,998,700.00	10,119,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,215,800.00	2,491,500.00
210401	Бичиг хэрэг	176,500.00	60,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,009,600.00	1,862,500.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	575,900.00	345,600.00
210404	Ном, хэвлэл	38,500.00	86,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	84,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	331,300.00	137,200.00
2105	Нормативт зардал	6,106,300.00	10,614,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	40,200.00	47,600.00
210502	Хоол, хүнс	5,293,700.00	10,334,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	772,400.00	233,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	275,200.00	68,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	275,200.00	68,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	346,300.00	486,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	96,300.00	86,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	400,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	794,861.32	2,220,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		1,596,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	794,861.32	624,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,448,500.00	6,971,971.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,347,800.00	5,845,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,347,800.00	5,845,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,100,700.00	621,800.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,100,700.00	621,800.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	500,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		500,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	4,671.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		4,671.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>327,194.04</u>	<u>2,874,000.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>336,300.00</u>	<u>2,880,000.00</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>336,300.00</u>	<u>2,880,000.00</u>
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	336,300.00	2,880,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(336,300.00)</u>	<u>(2,880,000.00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(9,105.96)	(6,000.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	17,461.32	8,355.36
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	8,355.36	2,355.36

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

	Үзүүлэлт	Тайлант оны
--	----------	-------------

Эдийн засгийн ангилал		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	179,496,100.00	178,369,629.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	179,496,100.00	178,369,629.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	173,650,600.00	172,524,129.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	129,723,700.00	129,723,700.00
210101	Үндсэн цалин	117,942,573.00	117,942,573.00
210104	Урамшуулал	7,243,327.00	7,243,327.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	4,537,800.00	4,537,800.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	17,512,800.00	17,512,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,323,700.00	12,323,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,297,200.00	1,297,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,037,900.00	1,037,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	259,500.00	259,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,594,500.00	2,594,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,007,000.00	11,007,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	888,000.00	888,000.00
210302	Түлш, халаалт	10,119,000.00	10,119,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,920,600.00	2,491,500.00
210401	Бичиг хэрэг	60,200.00	60,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,362,500.00	1,862,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	137,700.00	345,600.00
210404	Ном, хэвлэл	86,000.00	86,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	274,200.00	137,200.00
2105	Нормативт зардал	10,692,400.00	10,614,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	47,600.00	47,600.00
210502	Хоол, хүнс	10,334,200.00	10,334,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	310,600.00	233,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	-
210604	Урсгал засвар	500,000.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	68,800.00	68,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	68,800.00	68,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	486,000.00	486,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	86,000.00	86,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	400,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	739,300.00	619,429.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	739,300.00	619,429.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,845,500.00	5,845,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,845,500.00	5,845,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	5,845,500.00	5,845,500.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	179,496,100.00	178,369,629.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	167,989,100.00	166,862,629.00

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	167,989,100.00	166,862,629.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	11,507,000.00	11,507,000.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	11,507,000.00	11,507,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		8,355.36
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		2,355.36
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	13.00	14.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	5.00	7.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	4.00
620004	Гэрээт ажилтан	2.00	2.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	13.00	14.00
650007	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮМБ)	8.00	9.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5.00	5.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	4,470,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	4,470,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	4,470,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	4,470,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		4,470,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	4,671.00
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		4,671.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	4,474,671.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	4,474,671.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,474,671.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Х.Манаргүл гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баян-Өлгий аймаг дахь төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 19-ны өдрийн 02 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургууль нь сургуулийн насны тойргийн хүүхдийг бүрэн хамруулах, боловсролын чанартай үйлчилгээ үзүүлэх, хүүхдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, сургалтын орчинг сайжруулах

Дээрх зорилгынхоо хүрээнд Бага, дунд боловсролын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, сургалтын чанарыг дээшлүүлэх, багш нарын мэдлэг, мэргэжлийг дээшлүүлэх зорилтыг тавьж ажилласан байна.

Чанартай боловсрол эзэмшүүлнэ. Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, эрүүл, аюулгүй орчин бүрдүүлж, төсвийг хуваарилалтын дагуу зарцуулах чиг үүрэг бүхий чиг үүрэг бүхий байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургууль нь дотоод аудитын нэгжгүй бөгөөд аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын албанаас 2019, 2020 оны санхүүгийн үйл ажиллагааг хамруулж шалгалт хийсэн байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт хөрөнгийн сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны нийт зардлын 184.7 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 3.7 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 3.0 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 6.0 сая төгрөгөөр 11,5 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	8.4	2.4	(6.0)
Авлага	4,862.5	4,862.5	-
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	7,832.6	6,462.4	(1,370.2)
Үндсэн хөрөнгө	39,330.5	34,689.8	(4,640.7)
Нийт хөрөнгө	52,033.9	46,017.1	(6,016.9)
Өр төлбөр	8,841.0	5,016.1	(3,824.9)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	43,192.9	41,000.9	(2,191.9)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	52,033.9	46,017.1	(6,016.9)

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2.4 мянган төгрөг болж 6.0 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Оны эхэн ба эцэст 4.9 сая төгрөгийн авлагатай гарсан байна. Авлагын 2.8 сая төгрөг ажиллагсадтай холбоотой авлага ба 2.1 сая төгрөг нь 2014 оноос он дамжсан авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 6.5 сая төгрөг болж 1.4 сая төгрөгөөр буурсан байна. Төсвийн хөрөнгөөр 20.2 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 19.5 сая төгрөгийг үйл ажиллагаанд зарцуулж, 2.1 сая төгрөгийн аж ахуйн материалыг Баяннуур сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 31 дүгээр тогтоолоор акталж зохих журмын дагуу устгалт хийгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө 4.6 сая төгрөгөөр буурсан нь төсвийн хөрөнгөөр 2.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч, аймгийн Боловсролын газраас “Боловсрол чанарын төсөл”-өөр бага ангийн номын санд 5.9 сая төгрөгийн номыг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, үндсэн хөрөнгөнд 13.4 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулсан нь нөлөөлжээ.

Өглөг дансны үлдэгдэл 5.0 сая төгрөг болж 3.8 сая төгрөгөөр буурсан байна. Өглөгийн 1.8 мянган төгрөг нь ажиллагчидтай холбогдсон өглөг, 0.8 сая төгрөг байгууллагад өгөх өглөг, 2.4 сая төгрөг хувь хүмүүст өгөх өглөг байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 41.0 сая төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 2.2 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны төсвийг 169.6 сая төгрөгөөр баталж, төсвийн тодотголоор 179.5 сая төгрөгөөр болгон 9.9 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байна.

Үүнд: цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил 11.3 сая, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл 1.5 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, хангамж, бараа материалын зардал 0.5 сая, Нормативт зардал 2.5 сая, төгрөгөөр бууруулсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжилтээс 167.9 сая, орон нутгийн төсвөөс 11.5 сая бүгд төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч үйл ажиллагаанд 178.3 сая төгрөг зарцуулж 1.1 сая төгрөгийг хэмнэж, хэмнэгдсэн төсвийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зарлагын 82.5 хувийг ажиллагсадтай холбоотой зардал, 17.5 хувийг бусад бараа үйлчилгээний зардал эзэлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд дэлхийн банкны санхүүжилтээр БШУ-аас хэрэгжүүлж буй “Боловсролын чанарын шинчлэл төслийн тэтгэлэгт хөтөлбөрийн 4 шат” -д шалгарсан төслөөс 4.5 сая төгрөг оруулсаныг байгууллагын нэмэлт дансаар хүлээн авч, 4.5 сая төгрөгийг бусад бараа үйлчилгээний зардалд зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайланд холбогдох бүх мэдээллийг толилуульж, тодруулсан байна.

АОУС 706.10-д заасан бусад асуудлын хэсэгт тусгахаар аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй болно.

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургуулийн 2021 оны төсөвт дүн шинжилгээ хийж үзэхэд үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатай цалингийн зардал, НДШ-ийн зардал, халаалтын зардал, хоолны зардал, төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшууллын зардалд нийтдээ 174.3 сая төгрөг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зарлагаас үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатай зардлыг хасахад 5.2 сая төгрөгийн зардлыг тэвчиж болох зардал гэж үзээд тогтоолын дагуу 0.5 сая төгрөгийг хэмнэх тооцоо гарч байгаа ба төсвөө 1.1 сая төгрөгөөр хэмнэж төсөвт төвлөрүүлэн Засгийн газрын 2021 оны Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт хангаж ажилласан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 701.8-д тодорхойлсон аудитын гол асуудлын хүрээнд 2021 оны санхүүгийн тайланд үлэмж нөлөө үзүүлэх материаллаг буруу илэрхийлэл гараагүй байна.

Материаллаг буруу тайлагналын өндөр үнэлэгдсэн эрсдэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал, тайлант хугацаанд нөлөө бүхий ажил гүйлгээ гараагүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБООУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т /шилэн дансны мэдээлэл/ тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Баяннуур сумын Ерөнхий боловсролын 3 дугаар сургууль нь 2021 онд нийт 178.4 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 178.4 сая төгрөгийн 117 мэдээллийг хугацаанд мэдээлсэн, 2 мэдээлэлийг байршуулаагүй байна. Цалингийн зардлаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш дүнтэй гүйлгээ гараагүй, харин өр, авлагын бүгд 5 төрлийн 9.9 сая төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй байна. Шилэн дансны мэдээлсэн байдлын дундаж 93,9 хувьтай байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, батлагдсан төсвийн зарцуулалт нь төсвийн тухай хууль тогтоомжийг холбогдох заалтуудтай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны аудитаар төлбөрийн 3 акт, 1 албан шаардлага, 1 заалт бүхий зөвлөмж өгсөнийг хэрэгжүүлж, биелэлтийг албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.11 ДАРААГИЙН АУДИТААР АНХААРАХ АСУУДАЛ

Дараагийн аудитаар анхаарал хандуулах зүйл гараагүй.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа зөрчил гараагүй болно.

4.1 Залруулсан алдаа

Залруулсан алдаа байхгүй

4.2 Төлбөрийн акт

Тогтоосон төлбөрийн акт байхгүй

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага байхгүй

4.4 Зөвлөмж

1. Шилэн данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” гэж заасныг зөрчиж оны эцэст үүссэн 5,0 сая төгрөгийн авлага, 4,9 сая төгрөгийн өглөг үүсгэсэн шийдвэрийн талаарх мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-т “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ”, 6.1.2-т “хагас жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор, өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, сар, улирлын гүйцэтгэлийг дараа сарын 08-ны өдрийн дотор”, 6.4.4-д “таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг”, 6.4.8-д “өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д заасныг мөрдөж төсөв, өр, авлага үүсгэсэн шийдвэрийн талаарх аливаа мэдээллийг тухай бүр мэдээлж, хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2021 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баяннуур сумын ЕБ-ын 3-р сургууль	1	9,9							1	9,9